

ICD-11
Kansalliseen
käyttöön
Suomessa

Terveyden ja
hyvinvoinnin laitos

17.9.2025

Ensin pikatiedote koodistopalvelimesta

Koodistopalvelutiedote 86/2025: SOAP/XML-protokollan mukainen palvelinlataus poistetaan käytöstä 13.1.2026

- SOAP/XML -rajapinnan poistuminen tapahtuu 13.1.2026, jolloin Kansallinen koodistopalvelin päivitetään versioon 9.2.
- Asiasta on ilmoitettu aikaisemmin koodistopalvelutiedotteilla 68/2024 (4.10.2024), 32/2025 (25.3.2025) ja 64/2025 (13.6.2025).
- **Uutinen löytyy täältä:**
- <https://thl.fi/-/koodistopalvelutiedote-86-2025-soap-xml-protokollan-mukainen-palvelinlataus-poistetaan-kaytosta-13.1.2026>

ICD-11 työpaja 10.10.2025

- THL järjestää (ensijaisesti) tietojärjestelmä toimittajille (ja muille asiasta kiinnostuneille) työpajan **diagnoosin tietorakenteen** ja ICD-11 käyttöönoton edellyttämien **toimintamallien** läpikäymiseksi ja kommentoimiseksi
- **Työpaja on 10.10.2025 klo 12-14 (Teams)**
 - Ohjelma ja Teams-linkki [THL:n tapahtumakalenterissa \(thl.fi\)](#) (ei ilmoittautumista)
- Työpajan jälkeen avataan kysely kommentoinnille
- Kysely/kommentointi on avoinna **31.10.2025 saakka.**

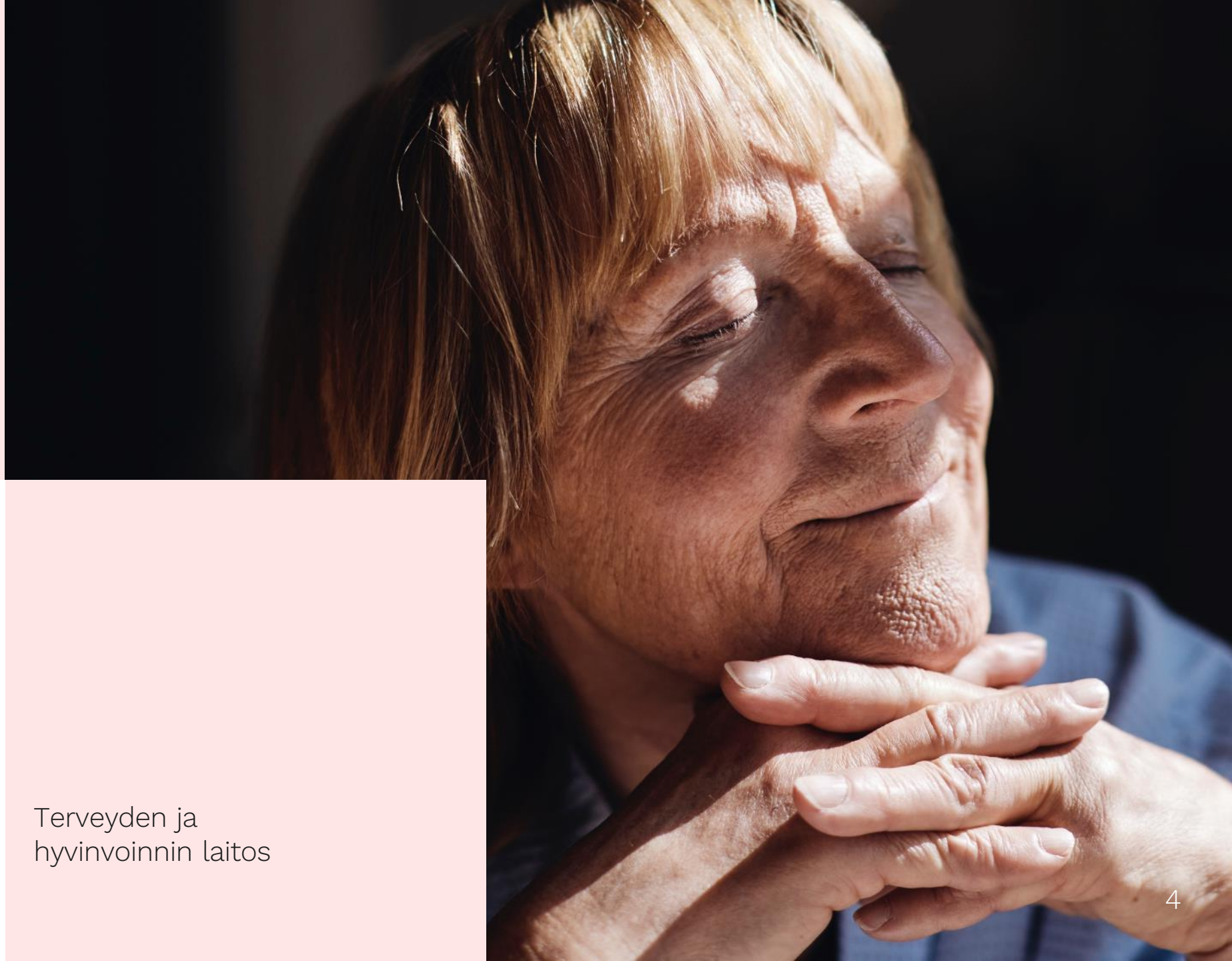

Lisätiedot ja ennakkokysymykset: icd-11@thl.fi

Sitten asiaan

Terveyden ja
hyvinvoinnin laitos

ICD-11-diagnoosiluokituksen käyttöönotto

- **ICD (International Classification of Diseases and health related problems)** on maailmanlaajuisesti käytössä oleva diagnoosiluokitus. ICD-luokitusta käytetään sosiaali- ja terveydenhuollossa kliinisessä työssä potilaan hoidossa ja potilasasiakirjojen diagnoosimerkinnöissä.
- WHO:n ylläpitämä ICD-11-diagnoosiluokitus **hyväksyttiin vuonna 2019** ja otettiin **käyttöön kuolinsyytilastoinnissa vuonna 2022**.
- WHO edellyttää jäsenmaitaan siirtymään uuden luokituksen käyttöön.
- ICD-11-diagnoosiluokitus **korvaa aiemman ICD-10-tautiluokituksen**, joka on ollut Suomessa käytössä vuodesta 1996 lähtien (STM:n määräys ICD-10:n käytöstä 13/332/1995).

Miten ICD-11-luokitus eroaa aiemmasta ICD-10-luokituksesta?

- ICD-11-luokitus on **rakenteeltaan erilainen ja laajempi** verrattuna aiempaan ICD-10-luokitukseen. Tarkemman tason koodeilla sekä **koodeja ja termejä yhdistelemällä** on mahdollista kuvata potilaan tilaa aiempaa yksityiskohtaisemmin.
- ICD-11-luokitus sisältää paljon **uusia sairausdiagnooseja, termejä ja muita koodeja**, jotka kuvaavat esimerkiksi oireita, lääkaineita, instrumentteja, anatomiaa, ammattihenkilöitä ja toimintakykyä. Kirjaaja voi käyttää **koodipareja tai -jonoja**, joilla kuvataan potilaan tilaa tarkemmin.
- ICD-11 on alusta asti suunniteltu **täysin sähköisesti käytettäväksi**. Tämä mahdollistaa luokituksen nopeamman päivittämisen sekä uusien sairauskokonaisuuksien tuomisen luokitukseen sekä sujuvan siirtymisen eri kieliversioiden välillä.
 - WHO tarjoaa maksutta **erilaisia työkaluja luokituksen käyttöön** (ICD-11 API, ICD-11 Embedded Tool, ICD-11 Browser).

Tunniste	Lyhenne	Pitkä nimi
> A00-B99	Tartunta- ja loistauteja	Tartunta- ja loistauteja
> C00-D48	Kasvaimet	Kasvaimet
> D50-D89	Verisairaudet ja imm.mek.häir.	Veren ja verta muodostavien elinten sairaudet sekä eräät immuunimekanismin häiriöt
> E00-E90	Endokr. ravits. ja metab.	Umpierityssairaudet, ravitsemussairaudet ja aineenvaihduntasairaudet
> F00-F99	Psykiatria	Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöt
> G00-G99	Hermoston sairaudet	Hermoston sairaudet
> H00-H59	Silmätaudit	Silmän ja sen apuelinten sairaudet
> H60-H95	Korvataudit	Korvan ja kartiolisäkkeen sairaudet
> I00-I99	Verenkiertoelinten sairaudet	Verenkiertoelinten sairaudet
> J00-J99	Hengityselinten sairaudet	Hengityselinten sairaudet
> K00-K93	Ruuansulatuselinten sairaudet	Ruuansulatuselinten sairaudet
> L00-L99	Ihotaudit	Ihon ja ihonalaiskudoksen sairaudet
> M00-M99	Tuki&liik.elin ja sidek.sair	Tuki- ja liikuntaelinten sekä sidekudoksen sairaudet
> N00-N99	Virtsa&sukup.elinsairaudet	Virtsa- ja sukupuolielinten sairaudet
> O00-O99	Raskaus, synnytys ja lapsivuot	Raskaus, synnytys ja lapsivuoteus
> P00-P96	Neonatologia	Eräät perinataaliaikana alkaneet tilat
> Q00-Q99	Epämuodostumat ja kromos.poikk	Synnyttäiset epämuodostumat, epämuotoisuudet ja kromosomipoikkeavuudet
> R00-R99	Oireet, sair.merk. & löydökset	Muualla luokitamattomat oireet, sairaudenmerkit sekä poikkeavat kliiniset ja laboratoriolö.
> S00-T98	Vammat, myrkytykset yms.	Vammat, myrkytykset ja eräät muut ulkoisten syiden seuraukset
> U00-U99	Diagnosikoodeja erityistapauksille	Diagnosikoodeja erityistapauksille
> V01-Y98	Ulkoiset syyt	Vammojen, sairauksien ja kuoleman ulkoiset syyt
> Z00-ZZB	Muita tekijöitä	Tekijöitä jotka vaikuttavat terveydentilaan ja yhteydenottoihin terveyspalvelujen tuottajiin

Type for starting the search

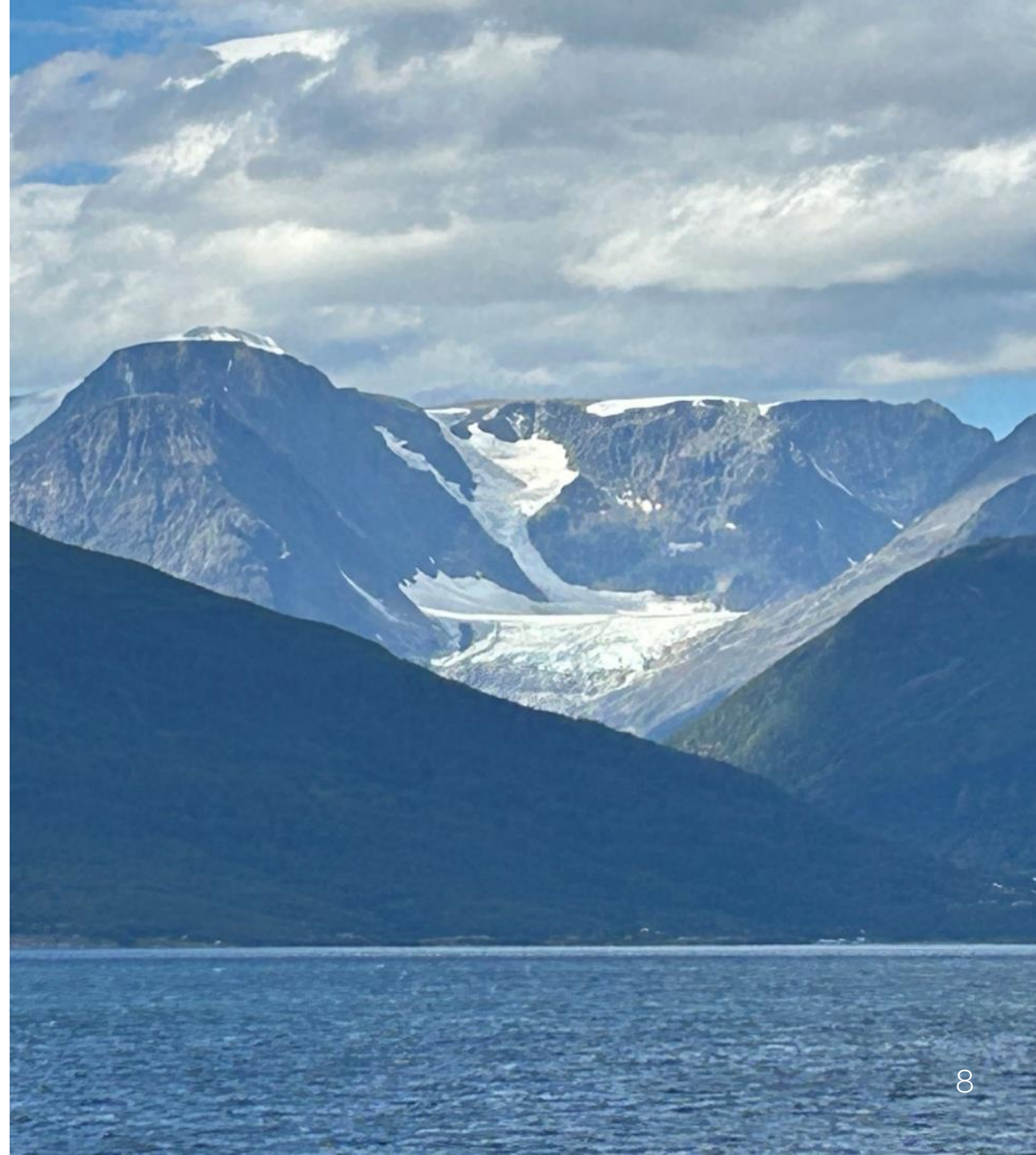
- ▽ ICD-11 for Mortality and Morbidity Statistics
 - ▷ 01 Certain infectious or parasitic diseases
 - ▷ 02 Neoplasms
 - ▷ 03 Diseases of the blood or blood-forming organs
 - ▷ 04 Diseases of the immune system
 - ▷ 05 Endocrine, nutritional or metabolic diseases
 - ▷ 06 Mental, behavioural or neurodevelopmental disorders
 - ▷ 07 Sleep-wake disorders
 - ▷ 08 Diseases of the nervous system
 - ▷ 09 Diseases of the visual system
 - ▷ 10 Diseases of the ear or mastoid process
 - ▷ 11 Diseases of the circulatory system
 - ▷ 12 Diseases of the respiratory system
 - ▷ 13 Diseases of the digestive system
 - ▷ 14 Diseases of the skin
 - ▷ 15 Diseases of the musculoskeletal system or connective tissue
 - ▷ 16 Diseases of the genitourinary system
 - ▷ 17 Conditions related to sexual health
 - ▷ 18 Pregnancy, childbirth or the puerperium
 - ▷ 19 Certain conditions originating in the perinatal period
 - ▷ 20 Developmental anomalies
 - ▷ 21 Symptoms, signs or clinical findings, not elsewhere classified
 - ▷ 22 Injury, poisoning or certain other consequences of external causes
 - ▷ 23 External causes of morbidity or mortality
 - ▷ 24 Factors influencing health status or contact with health services
 - ▷ 25 Codes for special purposes
 - ▷ 26 Supplementary Chapter Traditional Medicine Conditions
 - ▷ V Supplementary section for functioning assessment
 - ▷ X Extension Codes

Vertailua: **ICD-10:ssä 22 ylähierarkiata**soa,
ICD-11 MMS:ssä 28 ylähierarkiatasoa

Lisää ICD-11- luokituksesta

- [ICD-11-luokituksen käyttöönotto \(thl.fi/icd-11\)](https://thl.fi/icd-11)
 - [Usein kysytyt kysymykset ICD-11-luokituksesta](#)
- [ICD-11 WHO:n verkkosivuilla](#)
- ”ICD-11 Rakenteisen kirjaamisen opas”:
WHO-FIC Content Model Reference Guide,
<https://icd.who.int/icdapi/docs/ContentModelGuide.pdf>
- [ICD-11 Homepage](#)
- [ICD-11 Browser](#)

ICD-11 –
käyttöönotto
hanke
2023-2026

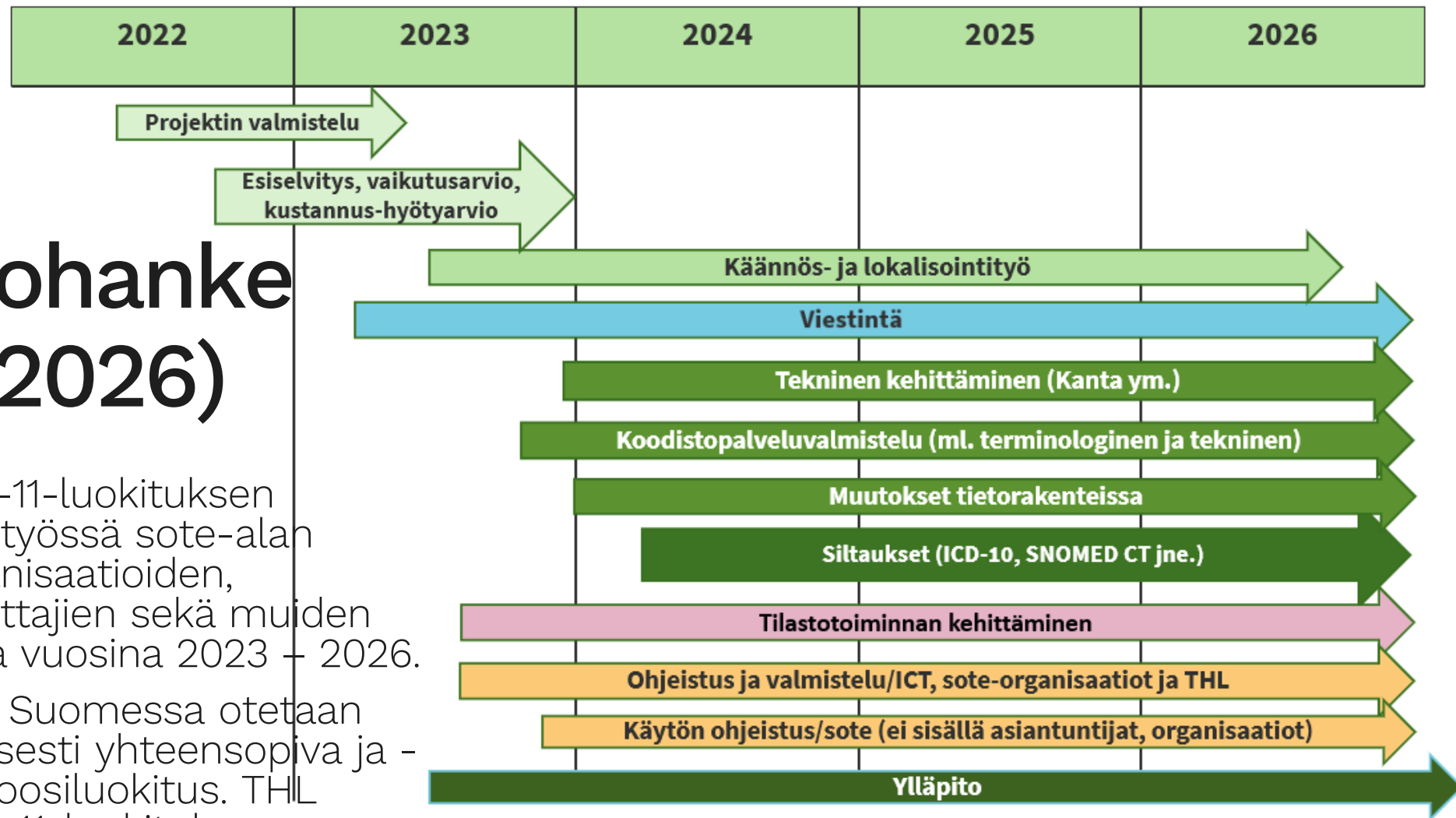
**Sekä käytön
jalkauttaminen
(THL:n hankkeen
päätyttyä)**

Terveyden ja
hyvinvoinnin laitos

17.9.2025

ICD-11- käyttöönottohanke (THL, 2023-2026)

- THL valmistelee ICD-11-luokituksen käyttöönottoa yhteistyössä sote-alan ammattilaisten, organisaatioiden, tietojärjestelmätoimittajien sekä muiden sidosryhmien kanssa vuosina 2023 – 2026.
- Hankkeen tuloksena Suomessa otetaan käyttöön kansainvälisesti yhteensopiva ja toimiva ICD-11-diagnoosiluokitus. THL ylläpitää ja jakaa ICD-11-luokituksen kansalliseen käyttöön.

ICD-11-luokituksen käyttöönottoaikataulu

ICD-11-luokituksen käännös- ja lokalisointityö

- ICD-11-luokitukselta laaditaan nykyaikaisia tietokonepohjaisia älyteknologioita käyttämällä **suomenkielinen konekäännös**, jonka lokalisointi- ja laadunvarmistus tehdään yhteistyössä suomalaisten **lääketieteen erikoisalayhdistysten kanssa**.
- Lokalisointi- ja laadunvarmistustyöllä varmistetaan ICD-11-luokituksen suomenkieliseen käännökseen vakioitavat termistöt, suositeltavat kirjoitusasut ja muut laatuun liittyvät asiat.
- Luokituksen ruotsinkielinen käännös otetaan käyttöön pohjoismaisen yhteistyön kautta.

ICD-11-luokituksen tekninen käyttöönotto

- Muutokset, joita tarvitaan **kansalliseen käyttöön julkaistuihin tietomäärittelyksiin** (tietosisällöt ja lomakerakenteet), jotta diagnoositieto voidaan tallettaa ICD-10 tai ICPC-2 lisäksi/sijasta myös **ICD-11-luokituksella**.
- Kansallinen ICD-11-käyttöönottohanke keskittyy kansallisen tason muutoksiin ja käyttöönottoon.
- Jokaisen hyvinvointialueen sekä tietomäärittelyä käyttävän järjestelmän tulee tehdä vastaavat muutokset omiin järjestelmiinsä tiedon yhteneväisyyden vuoksi.
- **ICD-11-luokituksen tekninen englanninkielinen versio** on jo julkaistu tietojärjestelmien kehittäjien käyttöön kansallisella **koodistopalvelimella** käyttöönottojen suunnittelua varten. [THL – ICD-11](#)

Selvitys vaikutuksista ICD-11-diagnoosiluokituksen käyttöön sosiaali- ja terveydenhuollon tietomäärityksissä ja julkaisuissa tammikuu 2024

Jakelukanava	kpl	Muuta huomioita
CodeServer	39*	Lomake (13), tietosisältö (16+4), koodisto (ICD-10 tautiluokitus + 5 muuta)
Termeta	8*	Potilasasiakirja (4), Tietokomponentti (4)
yhteensä	47*	

*Lukumäärät tarkistettu ja päivitetty 6/2025

ICD-11-luokituksen tekninen käyttöönotto

- Helmikuussa 2024 tehdyn selvityksen perusteella ICD-10 koodin sisältäviä tietorakenteita oli yhteensä 55 kpl (nyt 47, kun Sosmetan 8 rakenteesta tiedot poistetaan / siirretään Termetan yhteisiin rakenteisiin)
- Keskeisin/**suurin muutos tulee Diagnoosi-tietosisältöön**, jota käytetään varsinaisissa (myös tilastointiin käytettävissä) diagnoosikirjauksissa
 - Edellyttäneen diagnoosin ICD-11 kokonaiskoodin ”koodijonon” lisäksi osiin purettujen osakoodien tuomisen rakenteelle (arviointi vielä kesken)
- **Muissa rakenteissa** (mm. useimmat lomakkeet) pääosin riittää vain diagnoosin **ICD-11 kokonaiskoodin ”koodijonon” mahdollistaminen ICD-10 koodin rinnalle**
- Kaikki rakenteet kuitenkin edellyttävät **WHO:n määrittelemien koodien yhdistämissääntöjen mukaista koodien hallintaa**

 Voidaan hallita (vapaasti käytettävän) WHO-API:n avulla – tai vastaavasti PTJ:ssä

Kansallisten teknisten tietomäärittelyiden tavoitteelliset aikataulut - 2025

- **03/2025-09/2025:** THL laatii ehdotuksen **diagnoosin tietosisältömäärittelyistä** ja koodien muodostussäännöistä ([Julkaistu Termetassa: Diagnoosimerkintä](#))
 - ICD-11 muutos yhdistetään (EHDS:n edellyttämiin ja muihin) potilasyhteenvedon tietorakenteiden päivityksiin
 - **09/2025-12/2025:** THL laatii ehdotuksen muista potilasyhteenvedon tietosisältömäärittelyistä
- **09/2025-10/2025:** Diagnoosirakenteen avoin kommentointi
- **12/2025:** THL julkaisee **diagnoosin tietosisältömääritykset** ja ohjeistukset koodien muodostukseen

 2/2026 THL julkaisee muut potilasyhteenvedon tietosisältömäärittelyt

Kansallisten teknisten tietomäärittelyiden tavoitteelliset aikataulut - 2026-2027

- 01/2026-**05/2026**: Kela laatii diagnoosi-rakenteen **tekniset ja toiminnalliset määrittelyt Kanta-palveluihin** (yhdessä muiden potilasyhteenvedon rakenteiden kanssa)
 - Varmistetaan samalla myös yhteentoimivuus EHDS-määrittelyihin
- 01/2027-**12/2027**: **Järjestelmätoimittajat toteuttavat** ja testaavat järjestelmämuutokset.
- 01/2027-**06/2027**: Kela rakentaa **yhteistestausvalmiuden**
- 9/2027-12/2027: Jotkut hyvinvointialueet pilotoivat ja tekevät vaiheistettua testausta.

Kansallisten teknisten tietomäärittelyiden tavoitteelliset aikataulut - 2027-2029

- 7/2027-12/2027: THL tuottaa sähköisen **koulutusmateriaalin** ja avaa verkkokoulutusympäristöt.
- 01/2028-06/2028: **Hyvinvointialueet** (ja muut toimijat) järjestävät **henkilöstön koulutuksen** ICD-11 mukaiseen kirjaamiseen
 - Käytännön kysymyksiin tarjotaan tukea THL:stä.
- **To 1.6.2028**: Kansallinen valmius ICD-11 mukaiseen dg-kirjaamiseen terveydenhuollossa
- 06/2028-03/2029: Hyvinvointialueet ja yksityiset toimijat ottavat käyttöön uudet rakenteet, jotka mahdollistavat ICD-11 -koodien käytön
- **Siirtymäaika 27.3.2029 saakka** (vrt. EHDS-vaatimukset)

Muiden tietorakenteiden päivitykset

- Muiden **potilasyhteenvedon tietosisältöjen** (6) päivitykset tehdään ja otetaan käyttöön samalla aikataululla kuin diagnoosirakenteen (**27.3.2029** mennessä)
- Muiden **Kanta-tuotantokäytössä** olevien tietosisältöjen (3: **THS, optometria ja suun th oikomishoito**) päivitykset tehdään vuoden 2026 aikana ja otetaan käyttöön vuosien 2028-**2029** aikana (alustava arvio)
- Kanta-tuotantokäytössä olevien **lomakkeiden** (12*) tietosisältöjen päivitykset tehdään (lomakkeiden omistajien mahdollisuuksien mukaan) vuosien 2026-2027 aikana ja otetaan käyttöön vuosien 2028-**2029** aikana (alustava arvio)
- Muiden **luokitusten** päivitykset (4) tehdään vuoden 2027 aikana ja otetaan käyttöön vuoden **2028** aikana (alustava arvio)
- Kanta-tuotantokäytössä olemattomien rakenteiden päivitykset tehdä vuosien 2027-2029 aikana (viimeistään, kun otetaan Kanta-tuotantokäyttöön)

ICD-11 ja EHDS

- **EHDS (XtEHR-määrittelyt) eivät sinällään vaadi ICD-11 –luokitusta**
 - ICD-11 on kuitenkin mainittu yhtenä ”suositeltuna koodistona” kommentoinnilla olevissa XtEHR:n Patient Summaryn Condition rakenteessa
- Logical Model EHDSCondition -määrittelyissä diagnoosin ehdotetussa rakenteessa on kuitenkin kenttiä, joita Suomen nykyisessä dg-rakenteessa ei ole (clinical status, severity, stage, anatomic location) – näitä myös jo aiemmin toivottu Suomen dg-rakenteeseen
 - Eli EHDS-määrittelyt edellyttävät joka tapauksessa dg-rakenteen päivittämistä
 - **ICD-11 jälkikoordinaatiokoodit mahdollistavat kaikkien näiden tietojen kirjaamisen** (ehdotetulla uudella dg-rakenteella)
 - Pelkkien runkokoodien (stemcode) käyttö, ei sitä mahdollista
 - Tukee siis valintaa mahdollistaa jälkikoordinaatiokoodien käyttö

Ammattilaisten kouluttaminen ICD-11-luokituksen käyttöön

- **THL valmistele** koulutusmateriaaleja ICD-11-luokituksen käytöstä sote-alan ammattilaisille.
- Koulutuksen kohderyhmänä on Suomessa työskentelevät **sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaiset, erityisesti lääkärit, hoitajat**, mutta myös muut asiasta kiinnostuneet, jotka käyttävät diagnoosiluokitusta joko ensisijaisessa käytössä asiakas- ja potilastietojen dokumentoinnissa tai toisiokäytössä (tutkimus, johtaminen, tilastointi).
- Koulutuksen tärkein tavoite on kouluttaa sote-alan ammattilaisille **ICD-11-luokituksen rakenne, käyttö ja päivitysprosessi**.
- Koulutuksen avulla pyritään myös edistämään ICD-11-luokituksen käyttöönottoa eri sosiaali- ja terveydenhuollon toimintaympäristöissä, kuten kliinisessä työssä, tutkimuksessa ja tilastoinnissa sekä levittämään tietoa ICD-11-luokituksen käyttöönotosta ja hyödyistä sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisille ja sidosryhmille.

**ICD-11
käyttöön otto
2028-2029**

**Alustava
Ehdotus
Käyttöönoton
ratkaisusta**

Terveyden ja
hyvinvoinnin laitos

Ehdotuksia ICD-11 käytön periaatteiksi

- ICD-11 kirjaaminen suositellaan otettavaksi käyttöön WHO-API:n avulla*
 - WHO-API:a voi käyttää suoraan WHO palvelimelta, mutta **on suositeltavaa, että**
 - **WHO-API tallennetaan** potilastietojärjestelmän/organisaation **omalle palvelimelle** / käyttäjän omalle koneelle häiriöttömän käytön varmistamiseksi
 - WHO-API:n käytöstä THL tuottaa ohjeistuksen
- WHO-API:a käytettäessä
 - **Tietojen kirjaaminen perustuu** kulloinkin **WHO:n** julkaisemiin **voimassa oleviin koodeihin**
 - Emme tee ”Suomi-spesifejä” koodeja, emmekä rajaa koodeja (paitsi perinteinen itämainen lääketiede)
 - Kehitysehdotukset teemme WHO:lle kv. ICD-11 –luokituksen kehittämiseksi

**PTJ saa toteuttaa myös omia (parempia 😊) ratkaisuja, jos haluaa, mutta THL ei suosittele sitä, eikä anna niille erityistukea (mm. koulutuksiin).*

WHO Coding Tool

- Diagnoosia voi etsiä mm.
 - Diagnoosi puusta
 - Hakusanoilla
 - Dg-koodihaulla
- Mukana on myös synonyymit
- Diagnoosia voi tarkentaa tarvittavilla lisäkoodeilla (jälkikoordinaatiokoodit)
 - Pääsääntöisesti käyttö vapaaehtoista

ICD-11 for Mortality and Morbidity Statistics 2024-01

wrist fracture

Browse Coding Tool Info

Injuries to the elbow or forearm

- ▽ Injuries to the wrist or hand
 - NC50 Injury to fingernail
 - ▷ NC51 Superficial injury of wrist or hand
 - ▷ NC52 Open wound of wrist or hand
 - ▽ NC53 Fracture at wrist or hand level
 - NC53.0 Fracture of scaphoid bone of hand
 - NC53.1 Fracture of other carpal bone
 - NC53.2 Fracture of first metacarpal bone
 - ▷ NC53.3 Fracture of other metacarpal bone
 - NC53.4 Multiple fractures of metacarpal bones
 - NC53.5 Fracture of thumb bone
 - ▷ NC53.6 Fracture of other finger bone
 - NC53.7 Multiple fractures of fingers
 - NC53.Y Fracture at other specified part of wrist or hand level**
 - NC53.Z Fracture at wrist or hand level, unspecified
 - ▷ NC54 Dislocation or strain or sprain of joints or ligaments at wrist or hand level
 - ▷ NC55 Injury of nerves at wrist or hand level
 - ▷ NC56 Injury of blood vessels at wrist or hand level
 - ▷ NC57 Injury of muscle, fascia or tendon at wrist or hand level
 - ▷ NC58 Crushing injury of wrist or hand
 - ▷ NC59 Traumatic amputation of wrist or hand
 - ▷ NC5A Multiple injuries of wrist or hand

NC53.Y Fracture at other specified part of wrist or hand level

Code: NC53.Y

Exclusions from above levels [Show all \[11\]](#) ▼

All Index Terms [Show all \[6\]](#) ▼

Matching Terms

multi **wrist fracture**

Multiple **fractures** of **wrist**, not elsewhere classified

Sequelae of **fracture** at **wrist** or hand level

Postcoordination ?

Laterality (use additional code, if desired.)

- XK9J Bilateral
- XK8G Left
- XK9K Right
- XK70 Unilateral, unspecified

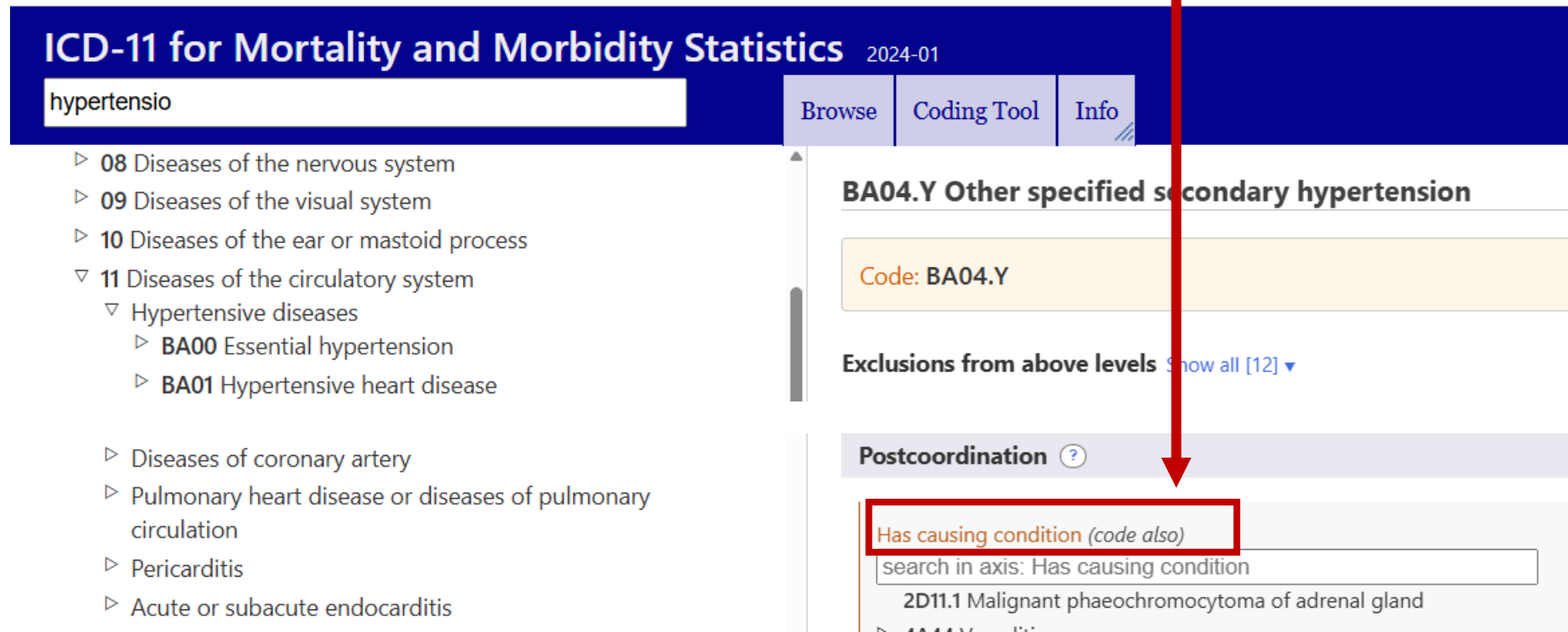
Fracture subtype (use additional code, if desired.)

search in axis: Fracture subtype

- XJ36W Avulsion fracture
- XJ2EL Bucket handle or corner fracture

Ehdotuksia ICD-11 käytön periaatteiksi

- **Dg-tarkenteet** tuotetaan pääosin ICD-11 jälkikoordinaatiokoodien avulla
 - Jälkikoordinaatio koodien käyttö perustuu WHO:n määrittelyihin. **WHO-API/Coding tool**:
 - **Vaatii** kullekin diagnoosille **pakolliset tarkenteet** kirjattavaksi ("*code also*")
 - Tällä hetkellä vain n. 900 "oirekoodia" vaatii pakollisena "syykoodin"

The screenshot shows the WHO ICD-11 Coding Tool interface. The search term 'hypertensio' is entered in the search bar. The left sidebar shows a tree view of ICD-11 categories, with '11 Diseases of the circulatory system' expanded to show 'Hypertensive diseases'. The main content area displays details for 'BA04.Y Other specified secondary hypertension'. A red arrow points from the top of the page to the 'Postcoordination' section, which contains a red-bordered box around the text 'Has causing condition (code also)'. Below this, there is a search input field with the text 'search in axis: Has causing condition' and a dropdown menu showing '2D11.1 Malignant pheochromocytoma of adrenal gland'.

Ehdotuksia ICD-11 käytön periaatteiksi

- **Dg-tarkenteet** tuotetaan pääosin ICD-11 jälkikoordinaatiokoodien avulla
 - Jälkikoordinaatio koodien käyttö perustuu WHO:n määrittelyihin. **WHO-API /Coding tool** :
 - **Vaatii** kullekin diagnoosille **pakolliset tarkenteet** kirjattavaksi
 - Tällä hetkellä vain n. 900 ”oirekoodia” vaatii pakollisena ”syykoodin”
 - **Tarjoaa** kullekin diagnoosille **suositeltuja tarkenteita** kirjattavaksi
 - Kirjaaja voi valita niistä – tai jättää kirjaamatta

NC53.4 Multiple fractures of metacarpal bones
NC53.5 Fracture of thumb bone
▷ NC53.6 Fracture of other finger bone
NC53.7 Multiple fractures of fingers
NC53.Y Fracture at other specified part of wrist or hand level
NC53.Z Fracture at wrist or hand level, unspecified
▷ NC54 Dislocation or strain or sprain of joints or ligaments at wrist or hand level
▷ NC55 Injury of nerves at wrist or hand level
▷ NC56 Injury of blood vessels at wrist or hand level
▷ NC57 Injury of muscle, fascia or tendon at wrist or hand level
▷ NC58 Crushing injury of wrist or hand
▷ NC59 Traumatic amputation of wrist or hand
▷ NC5A Multiple injuries of wrist or hand

Joint involvement in fracture (use additional code, if desired.)
search in axis: Joint involvement in fracture
▷ XJ5GS Fracture extends into joint
XJ5VJ Fracture does not extend into joint

Specific anatomy (use additional code, if desired.)
search in axis: Specific anatomy
▷ XA09H2 Carpal bones
▷ XA3YX4 Metacarpal bone
▷ XA3PA7 Phalanx of the hand

Associated with (use additional code, if desired.)
search in axis: Associated with
▷ 23 External causes of morbidity or mortality
▷ Personal or family history or late effect of prior health problems

Ehdotuksia ICD-11 käytön periaatteiksi

- **Dg-tarkenteet** tuotetaan pääosin ICD-11 jälkikoordinaatiokoodien avulla
 - Jälkikoordinaatio koodien käyttö perustuu WHO:n määrittelyihin. **WHO-API /Coding tool** :
 - **Vaatii** kullekin diagnoosille **pakolliset tarkenteet** kirjattavaksi
 - Tällä hetkellä vain n. 900 ”oirekoodia” vaatii pakollisena ”syykoodin”
 - **Tarjoaa** kullekin diagnoosille **suositeltuja tarkenteita** kirjattavaksi
 - Kirjaaja voi valita niistä – tai jättää kirjaamatta
 - **Mahdollistaa** myös **muiden tarkenteiden** kirjaamisen **tarvittaessa** (rajatusti)
 - Kirjaaja voi etsiä muita tarkenteita ”muu jälkikoordinaatio” kentän haulla
 - API/Coding tool rajaa, mitä tarkenteita kullakin diagnoosilla voi käyttää

Other postcoordination (use additional code, if desired.)

search in axis: Other postcoordination

Ehdotuksia ICD-11 käytön periaatteiksi

- **Dg-tarkenteet** tuotetaan pääosin ICD-11 jälkikoordinaatiokoodien avulla
 - Jälkikoordinaatio koodien käyttö perustuu WHO:n määrittelyihin. **WHO-API:**
 - **Vaatii** kullekin diagnoosille **pakolliset tarkenteet** kirjattavaksi
 - Tällä hetkellä vain n. 900 ”oirekoodia” vaatii pakollisena ”syykoodin”
 - **Tarjoaa** kullekin diagnoosille **suositeltuja tarkenteita** kirjattavaksi
 - Kirjaaja voi valita niistä – tai jättää kirjaamatta
 - **Mahdollistaa** myös **muiden tarkenteiden** kirjaamisen **tarvittaessa** (rajatusti)
 - Kirjaaja voi etsiä muita tarkenteita ”muu jälkikoordinaatio” kentän haulla
 - API rajaa, mitä tarkenteita kullakin diagnoosilla voi käyttää
 - Tarvittavat **”Suomi-spesifit”** lisätiedot / pakollisuustarkistukset **rakennetaan PTJ:iin**, ”koodien valinnan jälkeen” kirjattaviksi / tarkistettaviksi
 - Nämä pyritään minimoimaan

ICD-11 kirjaamisen ehdotettu perusprosessi

- Dg-kirjaus prosessi (yksinkertaistettuna)
 - Diagnoosikoodit haetaan ja valitaan WHO-API:lla
 - PTJ:stä (sujuva) siirtymä API:lle *(ei näy käyttäjälle)*
 - Diagnoosin tiedot palautuu PTJ:lle sanomana,
 - josta saadaan kaikki koodit, uri:t ja dg-tekstit *(paitsi "Suomi-spesifit" lisätiedot)*
 - Tiedot tallennetaan PTJ:ssä omiin Dg-rakenteen kenttiinsä
 - PTJ:ssä kirjataan *"Suomi-spesifit"* lisätiedot
 - ja tarkistetaan *"Suomi-spesifit"* pakollisuudet/oikeellisuudet
 - Huom. Pakollisuuksiin ehdotetaan lievennyksiä, kun kyse ei ole *"tilastoitavasta käynnin tai hoitajakson uloskirjausdiagnoosista"*
 - Dg-tekstiä voi tarvittaessa muokata PTJ:ssä
 - (merkitystä ei kuitenkaan saa muuttaa – vain tarkentaa)

PTJ *(ruskea = järjestelmä hoitaa)*
(musta = käyttäjä kirjaa)

- Aloita dg-kirjaus
- **Siirry***

API

- Etsi "runkokoodi"
- Täydennä tarvittavat tarkentimet
- **Palauta tiedot PTJ:lle**

- **Tallenna tiedot omiin kenttiinsä**
- Täydennä tarvittavat *"Suomi-spesifit"* lisätiedot
- (Tarvittaessa muokkaa dg-tekstiä)
- **Tarkista *"Suomi-spesifit"* pakollisuudet/oikeellisuudet**
- **Tallenna tiedot**

**siirtymän ei tarvitse näkyä käyttäjälle
Voidaan toteuttaa myös muulla tavalla
(PTJ omana toimintona)*

ICD-11 kirjaamisen perusprosessin ”poikkeamat”

1. Aiemmin kirjattu dg kopioidaan uudelle käynnille
 - Voidaan kopioida suoraan (ilman API:a)
2. Diagnoosikoodi(t) osataan ulkoa
 - API:ssa voi hakea myös koodilla TAI
 - Jos PTJ tukee, voi dg-tekstin (ja uri:n) hakea API:sta suoraan (ilman API-käyttöliittymää)
3. Diagnoosilta puuttuu ”Suomessa-pakollisia” ICD-11 tietoja
 - PTJ palauttaa WHO-API:lle, jossa voi täydentää tarvittavat tiedot (postcoordinaatio koodit)
 - Tod.näk. kyse olisi puuttuvista ulkoisen syyn tiedoista ”tilastoitavissa käynnin tai hoitojakson uloskirjausdiagnooseissa”

Ehdotettu ICD-11 Dg-rakenne *(tarkempi rakenne Termetassa)*

- Dg-perusrakenne on nykyinen: Koodi + teksti (+ uutena uri)
 - Käytetään kaikkialla, missä dg kirjataan (myös mm. todistuksilla)
 - Sisältää saman tiedon kuin purettuna, paitsi tarkentimien tyyppin
 - Code: 5A10/9B71.0&XK8G
 - Uri: [http:// ...](#)
 - Text: Idiopathic Type 1 diabetes mellitus / Diabetic retinopathy [Left]
- Tarkempi ICD-11 -rakenne puretaan ”osakodeiksi” (*WHO-API hoitaa purkamisen*)
 - Käytetään varsinaisissa käynnin tai hoitajakson diagnoosi- ja käyntisyykirjauksissa, sekä potilaan ”diagnoosi-/ongelmalistan” kirjauksissa
 - Sisältää myös jokaisen koodin tarkennin tyyppin (**Axis**)
 - Code: 5A10, Uri: [http:// ...](#), Text: Type 1 diabetes mellitus
 - **Axis: hasManifestation:** Code: 9B71.0, Uri: [http:// ...](#), Text: Diabetic retinopathy
 - **Axis: Laterality:** Code: XK8G, Uri: [http:// ...](#), Text: [Left]

Dg-rakenne: Ehdotettu ICD-11 vs. nykyinen ICD-10

- Dg-perusrakenne on nykyinen: Koodi + teksti (+uutena uri)
 - Ajatuksena käyttää nykyisiä **ICD-10:llä (ja ICPC:llä)** käytössä olevia koodi- ja tekstikenttiä lisäämällä sallittuihin luokituksiin myös **ICD-11**.
Tunnistetaanko, että tästä tulisi ongelmia?
 - ICD-11 kokonaiskoodi & koodin mukainen teksti **Diagnoosikoodi, koodinmukainen nimi ja koodisto**
 - ICD-11 kokonaiskoodin uri
 - ICD-11 kokonaiskoodin teksti (*tarv. käyttäjän muokkaama*) **Diagnoosin tai käyntisyyn nimi tekstinä**
- Purettu osakoodien rakenne (ICD-11 jälkikoordinaatiokoodit)
 - **ICD-11 koodi** **(0-n)***
 - ICD-11 runkokoodi ja koodinmukainen nimi (1-1)
 - ICD-11 runkokoodin uri (1-1)
 - **ICD-11 jälkikoordinaatio** **(0-n)**
 - ICD-11 jälkikoordinaation tyyppi (1-1)
 - ICD-11 jälkikoordinaatiokoodi ja koodinmukainen nimi (1-1)
 - ICD-11 jälkikoordinaatiokoodin uri (1-1)

**ICD-11 koodeja käytettäessä (1-n) (käytännössä 1-2)*

Dg-rakenne: ICD-11 runkokoodi

- ICD-11 runkokoodi (API-sanomassa)
 - 1. kirjattu (syy- tai oire) koodi on aina runkokoodi (eikä sillä ole koskaan axis:ta)
 - Runkokoodina palautuu vain **syykoodit** (*axis:hasCausingCondition*) ja **oirekoodit** (*axis:hasManifestation*)
 - **Ulkoisen syyn koodit** (*axis: associatedWith*) palautuvat jälkikoordinaatiokoodina (vaikka ovat koodijonossa "/"-merkin jälkeen)
 - Eli "/"-merkin jälkeinen P-alkuinen (ulkoisen syyn) koodi ei ole runkokoodi
- **Ajatus runkokoodeista: jätetään tallentamatta axis-tieto!**
 - Mukana kulkevalla axis-tiedolla ei ole merkitystä (etenkään, koska puuttuu aina 1. runkokoodilta), koska
 - Ei ole merkitystä kumpi (syy- vai oire-) koodi annetaan ensin (ovat saman arvoisia)
 - Syy- ja oirekoodit on tunnistettavissa koodista (/sisällöstä)
- **Poikkeus – ulkoinen syy 1. koodina:**
 - Ulkoinen syy on mahdollista kirjata myös 1. koodina, jolloin se palautuu runkokoodina,
 - Sitä ei voi kuitenkaan tarkentaa syy- tai oirekoodilla (muita tarkenteita voi käyttää)
 - → jää ainoaksi runkokoodiksi → Ei yhdisty varsinaiseen diagnoosiin
 - **Pitääkö kieltää – vai sallia ”irrationaaliset ulkoiset syyt”?**

Dg-rakenne: Ehdotettu ICD-11 vs. nykyinen ICD-10

- **Nykyiset ICD-10 tarkenteet**, jotka korvattaisiin ICD-11 jälkikoordinaatio koodeilla

- Post: hasCausingCondition
- Post: hasManifestation
- Post: hasManifestation
- Post: Medication
- *Poistetaan tarpeettomana*
- Post: AssociatedWith
- Post: Dim.ofExternalCauses
- Post: Sports activity descriptor
- Post: DgCertainty (Other PC)

Diagnoosin tai käyntisyyn syykoodi

Diagnoosin tai käyntisyyn oirekoodi

Kasvaimen aiheuttaman endokrin. häiriön koodi

Tilan aiheuttajana olevan lääkeaineen ATC-koodi

ICD-10 -vastaavuuskoodi ICPC-koodille

Diagnoosin ulkoinen syy

Diagnoosin tapaturmatyyppi

Liikuntalaji, jossa tapaturma tapahtunut

Diagnoosin tai käyntisyyn varmuusaste

- **Muut (ICD-10) tarkenteet**

- *Post: Discharge Dg type (Other PC)*
- *Post: Course:Acute/SubAc/Chronic)*

Diagnoosin tai käyntisyyn ensisijaisuus (Pää / Sivu)

Diagnoosin pysyvyys

- **2 alinta (tällä hetkellä) ajateltu säilyttää nykyisinä "suomi-spesifinä" lisätietona**

Dg-rakenne: Ehdotettu ICD-11 vs. nykyinen ICD-10

- **Uusia toiveita**, jotka mahdollistuvat ICD-11:lla (ICD-11 vs. ICD-10)
 - Post: Clinical status (Other PC) Tautitilanne
 - (vakaa/pahenee tai etenee/uusiutunut/ei todettavissa/parantunut)
 - Post: hasSeverity (us. Asteikkoja) Vaikeus-/riskiaste
 - Post: hasSeverity (us. Asteikkoja) Levinneisyys
 - Post: Specific Anatomy Puolisuus
 - Post: Causality Työhön liittyminen (HILMO)
- Uusia toiveita, jotka eivät mahdollistu (ainakaan täysin) ICD-11:lla
 - Orphakoodi Otetaan käyttöön uutena rakenteena (On jo HILMOissa)
 - Vaikutus työhön (HILMO) *Vielä keskusteltavana*
 - Työkyvyttömyys aika *Vielä keskusteltavana*
 - Diagnostisten kriteerien täyttyminen *Vielä keskusteltavana*
 - Käytetty diagnostinen kriteeri *Vielä keskusteltavana*
 - ICD-O-3/4 *Vielä keskusteltavana*

Dg-rakenne: Ehdotettu ICD-11 vs. nykyinen ICD-10

- Muut nykyiset dg-rakenteen tiedot pysyvät ennallaan
 - Haittavaikutuksen aiheuttaja (jos syynä on Tmp, jos syynä lääke, käytetään ICD-11 jälkikoordinaatiota)
 - Diagnoosin tai käytisyyn episoditunnus
 - Episodin nimi
 - Tiedon lähde
 - Diagnoosin (tai sen päättymisen) toteajan tiedot (+ lopetus pvm)
 - Diagnoosin tai käytisyyn toteamispäivä
 - Diagnoosin tai käytisyyn toteajan nimi
 - Diagnoosin tai käytisyyn toteajan organisaation palveluyksikkö
 - Diagnoosin päättymispäivä
 - Diagnoosin päättymisen toteajan nimi
 - Diagnoosin päättymisen toteajan organisaation palveluyksikkö
 - Diagnoosin päättymisen syy
 - Diagnoosin päättymisen syyn tarkenne

Yhteystiedot, ICD-11-käyttöönottohanke (THL)

- Lauri Ahonen, ylilääkäri, hankejohtaja, THL
- Mikko Härkönen, projektipäällikkö, THL
- Toni Suutari, tiimipäällikkö, THL
- Heikki Virkkunen, ylilääkäri, THL
- Saara Köykkä, projektisuunnittelija, THL
- Laura Parviainen, projektisuunnittelija, THL

- sähköpostit etunimi.sukunimi@thl.fi

- Asiointiposti icd-11@thl.fi

Kiitos!

Ja vielä muistutuksena:

- THL järjestää (ensijaisesti) tietojärjestelmä toimittajille (ja muille asiasta kiinnostuneille) työpajan **diagnoosin tietorakenteen** ja ICD-11 käyttöönoton edellyttämien **toimintamallien** läpikäymiseksi ja kommentoimiseksi
 - **Työpaja on 10.10.2025 klo 12-14**
 - Ohjelma ja Teams-linkki [THL:n tapahtumakalenterissa \(thl.fi\)](https://thl.fi/tapahtumakalenteri) (ei ilmoittautumista)
 - Työpajan jälkeen avataan kysely kommentoinnille
 - Kysely/kommentointi on avoinna **31.10.2025 saakka.**
- Lisätiedot ja ennakkokysymykset: icd-11@thl.fi